

Brødremenigheden Christiansfeld



Nr. 1

Januar - Februar - Marts

2016



Juleaften deles der mod slutningen af julegudstjenesten levende lys ud til alle børn i kirken medens der synges "Glade jul" - og så er det jul.



Brødremenigheden i Christiansfeld

Præstebolig:

Lindegade 26
6070 Christiansfeld

Præst:

Jørgen Bøytler
Tlf.: 74561420
40361420

boytler@ebu.de

Regnskabskontor:

Nørregade 14 A
"Duetten"
6070 Christiansfeld
Tlf.: 74561214

Bank: Reg: 9743

NR: 039 5639714

MobilePay: 21444944

broedremenighe-
den@christiansfeld.tv

Ældsteråd:

Jørgen Bøytler
Ellen Frandsen
Henning Jacobsen
Inga Jakobsen
Hans Schmidt
Anne Marie Schneider

Booking Søstrehus m.m.
Käte Thomsen
40562646

At elske Gud.

At elske Gud, det betyder at stole på ham, at regne med ham. Jeg stoler på, at det liv han giver mig, er godt nok, at det duer. Jeg stoler på, at han for Jesu Kristi skyld, udelukkende, tilgiver mig mine synder. Jeg stoler på hans tilgivelse de dage, hvor liv og fællesskab kæntrer og går i stykker, hvor livet kører skævt. Jeg stoler på, at Han rent faktisk er ude af stand til at forlade mig, uanset, hvad jeg gør eller lader være med at gøre. Det betyder at rette ryggen, løfte hovedet, gå frit og leve som et myndigt menneske. Guds muligheder er større end mine egne umuligheder og mit mismod. Guds kærlighed er større end min kærlighed. Jeg skal elske Gud, fordi jeg dermed får det liv, som jeg desperat behøver. Jeg skal ikke plage mig selv med tanker om, hvorvidt jeg nu elsker Gud nok eller på den rigtige måde. Det gør jeg nok ikke! Men jeg øver mig i at stole på Ham, at tage Ham på ordet. Og med den eventuelle usikkerhed jeg måtte have om min egen kærlighed til Gud, går jeg ud i verden, som det myndige og hele menneske, der skal ud at gøre noget godt.

At elske Gud betyder, at livet er seriøst, ikke pjat, men alvor. Livet er en dyrebar gave, som må leves seriøst. Ikke at man skal hænge med hovedet, overhovedet ikke, tværtimod. Men livet må leves. Man skal ikke bare være tilskuer til sit eget liv, som man så henslæber i ulidelig kedsomhed, ligegyldighed og indadvendthed.

Livet er for alvorligt til ikke at leves med glæde, med engagement, med mål. Det gælder hver dag med kærligheden, arbejdet, engagementet. En form for eksistentiel vågenhed. Glæd dig over dagen og vejen!

Jørgen Bøytler

Nytårshilsen.

Året 2015 er nu historie, og hvilken historie. Christiansfeld har stået på dagsordenen næsten uden ophør hele året, som begyndte med ibrugtagning af det nyrenoverede Søstrehus, hvilket var ventet med en vis spænding, da der jo var en del interessenter, der skulle til at finde en dagligdag sammen under samme tag. Resultatet blev, som vi håbede, stor gensidig forståelse og et godt samarbejde.

2015 var året, hvor en klassisk musikfestival så dagens lys, også her spillede Brødremenigheden en væsentlig rolle. Inspirationen fik man, da man fra faglig side havde fået øje på en guldgrube af nodemateriale i musikarkivet. Peter Hauge fra det kongelige musikbibliotek gennemgik en lille del af materialet og fik renskrevet partiturer så de kunne bruges for kor og orkester. I musikarkivet er der så meget nodemateriale, at hvis det



Fra en nodebog af Gertraut Christina Müller 1791

skulle renskrives og bearbejdes, ville det tage over 20 mandeår. Der var også besøg fra musikkonservatoriet i Århus som ved en tilfældighed fik øje på nogle gamle instrumenter, der nærmest kunne betegnes som "Danefæ". Med velvillig donation fra en lokal fond, blev instrumenterne renoveret og brugt ved en koncert i forbindelse med festivalen, instrumenterne er nu udstillet i Søstrehuset. Igen et bevis på, hvor meget musikken har betydet for Brødremenigheden gennem tiderne, en arv som vi kan håbe på og ønske, vil blive videreført ikke mindst i vores kor og basunkor.

En levende by - en levende menighed. Opmærksomheden omkring Christiansfeld og Brødremenigheden har været betydelig.

Den 4. juli 2015 havde vi den store glæde at blive optaget på UNESCO's verdenskulturarvsliste. Det var meget stort og blev naturligvis markeret i Christiansfeld flere gange. Den 6. juli mødte flere tusinde borgere op på kirkepladsen til taler og honningkage spisning.

Den 29. august kom så den store festdag med dronningebesøg, gudstjeneste og sønderjysk kaffebord efterfulgt af folkefest på Genforeningspladsen.

I menigheden kan vi glædes over, at flere søger optagelse for at være en del af fællesskabet og deltage aktivt i vores menighed, også ved gudstjenesterne kommer der flere gæster.

2016 bliver også et spændende år. Der er planlagt aktiviteter, fællesgudstjenester med Tyrstrup kirke, musikandagter i sommerhalvåret, friluftsgudstjeneste hver andet år, når der ikke er musikfestival, evt. fælles studietur. De annoncerede aktiviteter for Tyrstrup Hjerndrup sogne, er vi meget velkomme til at deltage i.

Henri Nissen (Udfordringen) starter i januar op med en andagts- og sang-aften en gang om måneden i Søstrehusets multisal.

Kirkerenovering: Renovering af kirken indvendig og orgelet, påbegyndes i maj, og afsluttes så vi kan holde Hosianna gudstjeneste der den første søndag i advent 2016.

Museet: I 2016 har vi også et ønske om at få museet flyttet fra Enkehuset til de nyrenoverede lokaler i Søstrehuset, men er afhængig af donationer fra bla. fonde. Upåagtet denne udfordring, knokler Ritta på med flytning og registrering af museumsting til depot/arkiv i Søstrehuset.

Organist:

I november 2015 sluttede Poul Jørn Gadeberg som fast organist ved Brødremenigheden. Der skal lyde en stor tak for dit engagement i arbejdet for Brødremenigheden. Poul Jørn har tilbudt sig som vikar, når vi skulle få brug for det. Pr. 1. januar 2016, tiltræder Tommy Schmidt Bülow som fast organist ved Brødremenigheden. Tommy har hidtil haft sit virke ved Vonsild kirke, men en del menighedsmedlemmer vil kunne huske Tommy fra tidligere, hvor han var en flittig vikar ved orglet i kirken.

På Ældsterådets vegne ønskes I et velsignet nytår.

Henning Jakobsen

BDM - Nyt af Generalsekretær Jens Peter Rejkjær

Tak for muligheden for at skrive lidt om, hvad der sker i BDM i Menighedsbladet. Det gør jeg meget gerne! Vi står i en fælles opgave med at efterfølge Kristus, når han siger: ”Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple ...” (Matt. 28,18). Der er nok at tage fat på. Det viser den situation, som verden befinder sig i, med al ønskelig tydelighed. Også dér, hvor BDM arbejder. Både Knud E. Knudsen og Jørgen Bøytler oplevede det under en rejse til Burundi i efteråret, hvor der desværre er en del uro. Det betyder, at der er mange, der flygter til Tanzania.

Ny indsamlingslov



En handicappet dreng fra børnehjemmet i Uvira

Der kommet en ny indsamlingslov som gør, at BDM ikke kan fortsætte med at være et ”religiøst samfund”. Denne gruppe er for organisationer, hvor gudstjenestefællesskaber i Danmark spiller en afgørende rolle. Derimod skal vi til at være en ”almennyttig forening”. Det betyder *ikke* ændringer i formål og grundlag, men man kræver, at der skal oprettes en forening med medlemskab, generalforsamling og demokratisk bestyrelsesvalg. Bestyrelsen har besluttet, at denne proces skal igangsættes snarest. Vi forventer, at såvel nye vedtægter samt organisatoriske forhold kan være på plads 1.1. 2017. BDM skal have mindst 300 medlemmer, og vi håber, at mange af jer, der er med i Brødremenigheden i Christiansfeldt også vil være medlemmer af BDM. Det kommer til at koste 100 kr. for enlige og 150 kr. for ægtepar.

Økonomi

Vi ved ikke endnu, hvordan årsresultatet kommer til at se ud, men vi håber at komme

ud af 2015 med balance i regnskabet. Vi glæder os over en fremgang i gaveindtægterne, ligesom BDMs genbrug/butik, inklusive stjernesalg får et endnu bedre resultat end i 2014. Stjernesalget går forrygende, ligesom der også er forøgede indtægter generelt, når det gælder genbrugsbutikkerne.

De unge i BDM - BDM-U'erne - er rigtig gode til at samle penge ind. I forbindelse med et cykelsponsorløb i november, blev der indsamlet ca. 20.000 kr. til børnehjemmet for handicappede i Uvira, D.R. Congo. Det betyder, at der er endnu et hus, der er kommet godt i gang – til gavn og glæde for 10-12 handicappede børn.

Ændringer i BDM

Bestyrelsen har besluttet, at der skal ansættes en medarbejder som fundraiser og informationsmedarbejder i en 50% stilling. Vi er overbeviste om, at der er mange, der gerne vil støtte nogle af de projekter, som vi er engagerede i. Vi tror, at ved at have fokus på dette område, vil vi være i stand til at forøge indtægterne. Det er også helt nødvendigt, hvis vi skal nå noget af det, vi gerne vil.

Konsultation og bestyrelsesmøde i Afrika

I november måned deltog jeg (og Jørgen bl.a. som Unity Business Administrator) i en konsultation i Dar Es Salaam,

hvor repræsentanter fra de nationale kirker sammen med de internationale donorer fra England, USA, Schweiz, Holland, Tyskland og Danmark var samlet for at drøfte arbejdet og mulige fremtidige indsatsområder. Det blev et spændende møde, hvor der også blev lejlighed til at tale med de samarbejdspartnere, BDM har i Tanzania.

Derefter fløj vi til Cape Town i Syd Afrika for at deltage i Unity Mission Development Board. Donorerne i Unity betaler penge til en fond som denne bestyrelse har ansvaret for. Der var spændende drøftelser om, hvor der skal satses. Der forelå nogle skriftlige ansøgninger, ligesom de tilstedeværende drøftede, hvor man i øvrigt kunne sætte ind. Derudover fik vi et godt indblik i, hvordan Brødrekirken i Syd Afrika forsøger at skabe økonomisk vækst for at kunne drive mere mission.



*Fra børnehjemmet i Uvira
Manden med hatten er høvding for hele området syd
for Uvira, og indgår som protektor for projektet.
Kvinden er deres 'mor'.
Manden i sort, Jacques, er kirkens formand)*

Det sker bl.a. gennem dyrkning af oliven, og lige nu er man ved at anlægge store citrusmarker. Kirker ejer enorme arealer, hvor igennem de forsøger at skabe overskud til kirkens arbejde. Det var meget spændende at opleve, hvordan en kirke kan og vil være kirke og samtidig har etableret et selskab, der skal varetage kirkens økonomiske interesser.



UMDB (Unity Mission and Development Board) i Cape Town

Tak til afgående missionærer

I 2015 havde vi 7 missionærer udstationeret. Ved indgangen til 2016 har vi 3 tilbage. Eva og Jonas Fibiger Diemer – med børnene Anton og Olivia – og Sandra og Daniel Bøytler vender hjem til Danmark for at bosætte sig her. Den opgave, som disse missionærer har varetaget, har været af stor vigtighed –

både hvad der gælder det diakonale arbejde og det kristne vidnesbyrd, som arbejdet har været et udtryk for. Selv om det hovedsageligt har været et diakonalt arbejde, har det haft stor betydning – både menneskeligt og åndeligt.

Vi er taknemmelige for den indsats, som disse fire missionærer har ydet. Vi ønsker dem alt godt og Guds velsignelse over det liv, de skal til at leve i Danmark – under helt andre forhold.

Vi søger stadig efter en missionær til Kipili. Tak om I fortsat vil være med til at bede om, at der er en person eller en familie, der melder sig til at gå ind i opgaven.

Vær velkommen Herrens år

Mange af os har sunget denne salme ved indgangen til det nye kirkeår. Salmen er en gennemgang af de vigtige begivenheder i kirkens liv: Jul, påske og pinse. Men Grundtvig skrev også en nytårssalme med samme overskrift. Den er formet som en bøn om, hvad vi ønsker for det kommende år:

- Sandheds Gud! Lad dit hellige ord, oplive, oplyse det høje Nord!
- Nådens Gud! Lad dit solskin i vår os skænke på marken et gyldent år!
- Fredens Gud! Den livsalige fred du skænke vort land at blomstres ved!
- Fader-Gud! Os til glæde og gavn nytåret henskride i Jesu navn!



Besigtigelse af jordbesiddelserne

Det er vigtige ting, som Grundtvig fokuserer på. Først nævner han, hvem Gud er. Dernæst om, hvad han ønsker, der skal ske. Fordi Gud er Gud, er det muligt – for Gud er intet umuligt! Med disse ord vil jeg gerne ønske alle læserne af Menighedsbladet et velsignet nytår med ønsket om, at I også i det kommende år vil være

medlevende og engagerede i BDMs arbejde.
Jens Peter Rejkjær

NYT - NYT - NYT et eksperiment

SUPPEDÅSEN

Kom og spis en gang kraftig suppe med brød i Duetten.

TIRSDAG d. 19. januar

Døren åbnes kl 16.00.

Spisning 17.30 til 18.30.

Kom og drik en kop kaffe og få en snak med andre fra menigheden.

Måske har I lyst at spille nogle af de spil, bræt eller kort, der forefindes eller måske har I lyst til at synge eller måske bare snakke.

Pris:

Suppe med brød: Kr. 25,00

Kaffe, te, øl eller sodavand: Kr. 5,00

Vand fra hanen: Gratis

Af praktiske hensyn: Max 50 personer efter ”først til mølle princippet”.

Tilmelding senest den 15. januar 2016 til Anne-Marie 302662276

Lykkes eksperimentet - gentages Suppedasen tirsdag d. 16. februar og tirsdag den 15. marts.



Vejen til Christiansfeld - skrevet af Alfred Thomsen i 1972

Fortsættelse:

Vi var ikke kommet langt fra Riga, før vinden blev ugunstig, og efter 8 dages sejlads kom vi ind i en heftig storm, så vi troede skibet skulle synke. En nat var stormen så voldsom, at sejlene måtte tages ned, og vandet slog ind over skibet og gennemblødte mit leje. Dette uvejr varede i 4 dage, og senere kom vi igen i nød, fordi provianten slap op, men heldigvis nåede vi snart ind til Bornholm, hvor der blev købt nye forsyninger til resten af rejsen.

Under hele denne lange rejse var kaptajnen meget hård ved mig. En dag, da jeg stod på dækket, sagde han til mig, at jeg var skyld i alle de ulykker, der ramte os, og at jeg burde smides i vandet. ”Ja hr. kaptajn”, svarede jeg, ”hvis De kan have glæde af det og kan gøre det med god samvittighed, så er jeg her!” Fra da af lod han mig i ro. Snart vendte vinden sig, og den var os derefter gunstig på resten af turen til Lübeck.

Så vidt hende selv. Tilbage er kun at berette, at hun til fods gik de 10 mil fra Lübeck til Kiel, hvorfra hun fik kørelejlighed til Christiansfeld. Efter et års ophold hjemme på Fredsgård for at passe sin syge mor, kom hun atter til Christiansfeld i huset hos forstander van der Jagt. I 1831 rejste hun med forstanderparret til Zeist, hvor hun i 14 år, fra 1844 – 58, plejede enkerne i Enkehuset. Her døde hun 1858.

Hendes bror, Mathias Erichsen Hatt, var født 1793 på Fredsgård. Som ung mand fandt han også vejen til Christiansfeld, hvor han 1823 blev optaget i menigheden. I begyndelsen arbejdede han i bryggeriet på Tyrstrupgård, senere kom han til tobaksfabrikken som værkfører. Han blev 1837 gift med Kirsten Lauridsdatter fra Skjern, der var medlem af menigheden siden 1827. Deres eneste søn, drejer Peter Jacob Erichsen, af hvem der endnu findes efterkommere i Christiansfeld, deltog som gardehusar i krigen 1864.

Johannes Erichsen Hatt, født 1802, var den tredje af søskendeflokken fra Fredsgård der fandt vejen til Christiansfeld, men da han på det tidspunkt – i 1820 – ikke kunne få læreplads der, fortsatte han til fods til Zeist i Holland, hvor han blev optaget i Brødremenigheden og senere blev udlært som kunstdrejer. Her blev han gift med lærerinden Maria Elisabeth Lund, hvis forældre begge var fra Vestjylland. Deres datter, Pauline Hatt, var i tiden mellem de slesvigske krige 4 år sproglærerinde ved pigeskolen i Christiansfeld, og også en anden af deres efterkommere, nemlig den i 1966

afdøde Maria Hatt, udførte et fortjenstfuld arbejde først som lærerinde og senere som rektor ved lærerindeseminariet i Gnadau fra 1902 – 44.

Fra Johannes Hatt nedstammer den eneste og nu vidtforbredte Hatt-slægt i Holland, hvis tilknytning til Brødremenigheden endnu er livskraftig efter 150 år.

Alt er imidlertid under forandringens lov. Også vejen til Christiansfeld. På en vidunderlig smuk efterårsdag i 1972, hvor naturen netop er i færd med at iklæde sig sin skønneste farvepragt, er jeg endnu engang på min barndoms vej til ”æ Feld”. Den gamle vej fra Kokær med sine bratte sving snor sig stadig gennem landskabet som i min drengetid. Da plukkede vi her brombær og nødder i massevis, og i bækken vrimlede det med ørreder. Nu kan man end ikke få øje på en hundestejle.

Mest markant er forandringen i landskabet, da jeg nærmer mig Herrnhut-terbyen og ser den nye omkørselsvej, der i en lang bue går gennem eng og mark vest for byen. Sort asfalt dækker nu den gamle skolesti, den, der i efterårstiden efter stærke regnskyl ofte stod under vand, så vi børn måtte balancere på træskosnuderne for ikke at få våde fødder.

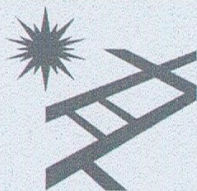
Blikket vandrer op imod Christiansfelds karakteristiske hustage og kirketårnets spir under den store byggekran. Også denne kirkes ydre står i forandringens tegn, men heldigvis til det bedre.

Da den i sin tid blev bygget, gik vejen også udenom byen, men der var alligevel mange, der fandt vej til dens værdier. Den blev et samlingspunkt for mennesker fra fjern og nær.

Nu har byen fået sin hårdt tiltrængte omkørselsvej, og snart vil dens gamle kirkebygning igen se ud som ny. Måtte den da igen blive et dragende midtpunkt, et sted, hvor man i stilhed kan slappe af efter det hæsblæsende jag på asfalten.

Finde vej ind til denne lille bys værdier, det er at finde vejen til Christiansfeld.

Alfred Thomsen



Christiansfeld
World Heritage

Karibustagen bliver håndlavet i Christiansfeld af Knud Erik Strandridder, Hans Jørgen Larsen og Hans Erik Jensen.

Karibustagen koster inkl. et lys, skruer og ravplugs **369 kr.**

Erik Baun

Helligåndsafstener i Søstrehuset, Nørregade 14, 2. sal

Oplevelser med Gud og fælles lovsang Kom med til Helligånds-aftner i Søstrehuset Nørregade 14, 6070 Christiansfeld

Fredag d. 8. Januar kl. 19-22

Fredag den 12. Februar kl. 19-22

Fredag den 11. Marts kl. 19-22

Aftner med personlige vidnesbyrd, interviews, lovsang man kan synge med på, profetiske ord, personlig forbøn, kaffe og fællesskab i Multisalen.

Åbent for alle. – Arrangør: Udfordringen

Henri Nissen

Ny bog om Brødremenigheden

I begyndelsen af november udkom en ny bog om Brødremenigheden med titlen "Gribe og begribe. Liv og tradition i Brødremenigheden". Bogen er helt igennem et lokalt projekt. Bogens forfatter er Jørgen Bøytler.

Bogens design- og håndværksmæssige kvalitet skyldes Gitte Kath. Hun bor i Christiansfeld og er plakatkunstner og scenograf og instruktør ved Teatret Møllen i Haderslev. Hun har også udvalgt bogens vignetter, der pryder indgangen til hvert kapitel.

Lokalt samarbejde

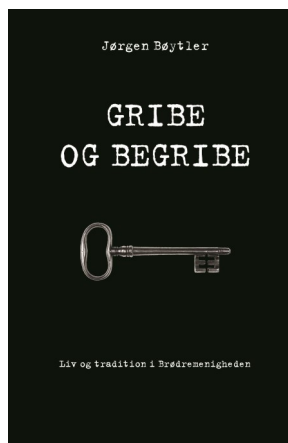
"Gribe og begribe. Liv og tradition i Brødremenigheden" udkommer på ProRex Forlag, et lokalt forlag med adresse i Brødremenighedens danske by. Forlagets leder, Christian Larsen, udtrykker stor glæde over udgivelsen og det konstruktive samarbejde med forfatter og kunstner: "Det gode samarbejde med fagligt højt kvalificerede aktører er resulteret i et gedigent og æstetisk smukt resultat. Bogens udseende og indhold udstråler den fornemme håndværksmæssige kvalitet, der har kendetegnet Christiansfeld siden byens grundlæggelse. Det er derfor med stolthed, vi udgiver denne nye bog om Brødremenigheden."

"Gribe og begribe. Liv og tradition i Brødremenigheden" **koster 200 kr.** og kan bl.a. købes i Karibu i Christiansfeld Centret og www.prorex.dk

Anmeldelse bragt i Kristelig Dagblad af Claus Grymer

Det uhåndgribelige i det håndgribelige

Klar besked om Brødremenighedens liv og traditioner



Bog. Jørgen Bøytler: Gripe og begribe. Liv og tradition i Brødremenigheden. 216 sider. 199,95 kroner. Prorex

Ankomsten er vigtig. Og den bedste ankomst til Christiansfeld sker til fods.

Det betror Jørgen Bøytler med det samme læserne, når de ankommer til denne bog, hvor han klart og præcist beskriver menighedens liv og tradition, dens historie, teologi og livssyn. Bøytler har været præst i Brødremenigheden siden 1997 og er desuden en central person i arbejdet med genopretningen og renoveringen af bykerne i Christiansfeld. Et arbejde, der har resulteret i

at Christiansfeld i juli i år blev optaget på UNESCOs liste over verdensarv.

Det indledende afsnit, skrevet med poetisk sans, er den første bekræftelse på gyldigheden af Helle Christiansens bemærkning i forordet om, at ”bogen emmer af den kærlighed, som bliver vakt i mødet med Christiansfelds skønhed og harmoni”.

Og det er en kærlighed, man på en måde føler sig i kontakt med allerede inden læsningen og alene ved at have bogen i hånd og for øje – skabt, som den tydeligvis er, med udgangspunkt i en både forpligtende og inspirerende respekt for de fornemme håndværksmæssige traditioner, der har kendetegnet byen siden dens grundlæggelse i 1773. Disse traditioner lever videre i den omhyggelige tilrettelæggelse af bogens ydre, hvortil kunstneren og scenografen Gitte Kath samt fotografen Nils Rosenvold har bidraget.

Det tema som formuleres i bogens titel, ”Gripe og begribe”, slår Jørgen Bøytler tidligt an. Han mener, at de fleste, der med åbne sanser ankommer til Christiansfeld, uvægerligt vil have opmærksomheden rettet mod

det uhåndgribelige, der er en del af stedets væsen – i et forsøg på at gribe og dermed begribe.

I samme forbindelse fremhæver han, at fornemmelsen for det uhåndgribelige indgår i oplevelsen af det, der ikke er dets modsætning, men snarere dets intim forbundne anden side, nemlig det håndgribelige: ”Alle de fysiske elementer, der tilsammen udgør byen, begynder hurtigt at indordne sig i en forståelse for, at der er noget her. Det uhåndgribelige er jo ikke nødvendigvis ubegribeligt.”

Bøytler spørger selv: Er dette da mystisk? Egentlig ikke, lyder hans svar. I stedet for mystik kan man vel tale om byens ånd, et uomgængeligt udtryk for dybden bag den konkrete ydre virkelighed opført med de benyttede gule mursten. Lettere end at definere ånden er det at beskrive rammerne, der omslutter og befordre den, rammer, der er ”bygget efter nogle principper, med ganske bestemte formål, på grundlag af en specifik tænkning, teologi og livstydning”.

Vi er ankommet til en by med den enestående baggrund, at den er ud tænkt og realiseret af en kristen menighed i den hensigt at give dens liv og aktivitet optimale betingelser. Som Bøytler formulerer det, lever mennesker her ”med det høje, udsigelige, troen, i nogle fornuftige, nøgterne omgivelser”. Og via disse siger ”det udsigelige” meget. Yderligere siger vores rundvisende vært, at for Brødremenigheden er dette at være kristen og kirke mere at have et liv end en lære, mere at leve livet som kristen og menighed end detaljeret at beskrive teologien, der er baggrunden for dette liv. Men naturligvis – skynder han sig at tilføje – findes der en Brødremenighedens teologi.

Bogen er også en fakta-opslagsbog. Udover grundigt at gøre rede for Brødremenigheden og dens placering i det kirkelige landskab i fortid og nutid indfører den læserne i de gældende traditioner. Under overskriften ”Fra liturgi til honningkager” berettes for eksempel om det liturgiske liv, liturgiske forsamlinger, kirkelige festdage samt om mission og globalisering. Desuden er der udarbejdet en omfattende liste med forklaringer af ord og udtryk, der har udviklet sig i bestræbelsen på at beskrive menigheden og dens indhold.

Læseren føler sig taget godt imod i Christiansfeld.

Claus Grymer

Dejlig gave til Brødremenigheden fra Bjarne og Annette Herbst, Historicum.

Vi vil meget gerne skænke Christina Friedericia's kjole, som vi har syet efter det maleri, hvor hun bærer en grøn ride-kjole. Syntes det vil klæde udstillingen på museet, når det bliver etableret i Søstrehuset.

Vi mener dragten hører til her i Christiansfeld med dens gode beretning om Christina Friedericia. Sådan skrev Annette og Bjarne fra Historicum.



Her modtager Ældsterådets formand Henning Jakobsen den flotte kjole til museet.

Kammerherreinde Christina Friedericia

(1741-1812)



Sådan ser maleriet ud

Dragten er lavet efter et maleri som hænger på Christiansfeld museum. Christina Friedericia er her afbilledet i ridedragt med stramt halsbind som tidens mode bød samt hat med fjerbordure. Ride skørterne var som regel indrettet til damesadel. I 1780 begyndte det at blive mere almindeligt, at damer til ridning klædte sig som mænd. Selv til ridning brugte man fiskebensskørt.

Christina Friedericia og hendes mand og fætter, Christian Friederich (1741-1798), tilhører linjen Möllenhagen. De var dobbelt beslægtede, idet deres fædre var brødre og deres mødre var søstre, født von Ahlefeldt. 23 år gammel blev Christina gift med sin jævnaldrene fætter, Christian Friedrich von Holstein, som to år senere

blev udnævnt til kammerherre hos Christian den syvende. Dragten er syet hos Historicum



Kvindernes Internationale bededag 2016 fredag den 4. marts kl. 15.00

Temaet for dagen er :
"Tag imod Guds Rige ligesom et barn"

På barndommens tærskel.

Når vi åbner døren til barndommen indeni os, og Jesus kommer ind ligesom lys, der skinner gennem vinduer med glasmaleri; det bliver til kød ved latterens lege, ligesom barnet giver palmen et knus midt på dagen. Vores bøn er ligesom en tindrende pupil, sved fra hvide, gule og sorte hænder, som modtager Jesus igen sammen med alle, der venter på barndommens tærskel.

Bededagen i 2016 er udarbejdet af kvinder fra Cuba. Brødremenigheden har indenfor de sidste år fået 4 menigheder i Cuba, hvorfor det er spændende, at fokus er på dette land. Dele af den danske kollekt vil 2016 gå til kvindearbejdet i Brødremenigheden i Albanien. Derved er der to væsentlige tilknytninger til vores menighed.

Jette Dahl vil holde Gudstjenesten for os.

Kaffebord og orientering kl. 15 - Gudstjeneste kl. 16

Vel mødt til bededagen: *Kirsten Gubi*

Baggrundsstof om Cuba

Cuba er en af verdens sidste kommunistiske stater. Kommunistpartiets første sekretær er også Cubas præsident; han er valgt for en 4-årig periode uden begrænsning på antal af genvalg. Regering af landet udføres af Nationalforsamlingen for Folkets Magt.

Landet består af hovedøen, Cuba, og talrige mindre øer. Cuba er den

**Kvinder fra Cuba leder os i bøn
Fredag den 4. marts 2016**



"Tag imod Guds Rige ligesom et barn"
Kvindernes Internationale Bededag
www.kvindebededag.dk

største ø i Det Caribiske Hav – på størrelse med England. Hovedstaden er Havana. Der bor 11 millioner på Cuba, men fødselsraten er for nedadgående og mange forlader også landet. Levealderen er 77 år for mænd og 80 for kvinder.

Klimaet er varmt, fugtigt og subtropisk med en gennemsnitstemperatur på 25,5°C. Cuba ligger i et orkanområde.

Historie: "Cuba" er et oprindeligt ord, som betyder "opdyrket land"; de første indbyggere var Arawaks fra Venezuela og Guyana, som slog sig ned her pga. den frugtbare jord. Men med Christopher Columbus' ankomst i 1492 fik de slavelignende forhold og hårdt arbejde for de spanske kolonisatorer, hvilket efterhånden helt førte til deres udslettelse. De blev erstattet af slaver bragt over fra forskellige dele af Afrika. I århundredernes løb opstod "creolerne" – mænd og kvinder født på Cuba, men af spansk slægt – de nytænkte deres nationale identitet. I 1868 gav en creol sine slaver frihed og tog initiativ til det første oprør mod spansk koloniherradømme. Selvom denne "Ti års krig" ikke fik sat Cuba fri af spansk herredømme, inspirerede det andre til at gribe til våben, og i 1895 begyndte en væbnet kamp mod den spanske hær. I 1898 var USA mellemlid til bruddet med Spanien, men nu måtte Cuba underkaste sig nordamerikanske interesser.

Politik: I 1902 blev Cuba en republik. Men i den nye grundlov stod, at USA havde ret til at blande sig i de indre anliggender, når de fandt det praktisk. Men denne lov blev i 1934 afskaffet efter pres fra arbejder- og studenterbevægelser. I stedet kom en traktat mellem de to regeringer, som gav USA lov til at intervenere, mens rettigheden over Guantánamo flådebasen blev opretholdt som lejemål, hvilket stadig gælder. Første halvdel af det 20. århundrede var karakteriseret ved mange regeringsskift, men længslen efter frihed fra alle fremmede magter voksede. Cuba blev i 1950'erne ødelagt af diktatorledelse og fattigdom bredte sig. En ny bevægelse under ledelse af Fidel Castro så dagens lys. Også Ernesto Che Guevarro var en del af denne "Nationale Frihedskrig". Efter 1959 blev store kompagnier og fremmede monopoler nationaliseret; store landbesiddelser indgik i "Lov om jordreform" og blev fordelt mellem arbejderne. USA indførte i 1961 handelsembargo og de diplomatiske forbindelser blev brudt, da Cubas første demokratiske, socialistiske regering blev valgt. Cuba blev mere og mere støttet politisk og økonomisk af "den socialistiske blok" og lændede sig mere og mere opad den marxistisk-leninistiske ideologi. Cuba har befundet sig i en dyb krise, med mangel på basale produkter.

Kilde: www.kvindebededag.dk 2016 - KIB Baggrundsstof om Cuba

Kirkelige meddelelser

Begravelse:

Den 17. november 2015 blev

Br. Kaj Claus Nissen,

født den 7. marts 1927, død den 10. november 2015

begravet. Højtideligheden fandt sted i Brødrmenighedens kirke, og jordfæstelsen på Stepping Kirkegård.

Den 28. november 2015 blev

Sr. Lilly Ibsgaard Wandahl,

født den 19. august 1940, død den 20. november, 2015

bisat fra Brødremenighedens kirke. Urnen er nedsat på Gudsageren.

Indsamlede midler gennem kollekter:

Ved redaktionens slutning var der siden sidste blads udgivelse indkommet til:

Menighedens arbejde i Christiansfeld	773,00 kr.
--------------------------------------	------------

Brødremenighedens Danske Mission	8.687,50 kr.
----------------------------------	--------------

Syriske flygtninge	1.130,00 kr.
--------------------	--------------

Vi takker på modtagernes vegne for jeres gaver.

Menighedsmøde

Onsdag den 2. marts kl. 19.30

Kvindernes Internationale bededag

Fredag d.4. marts kl.15.00 kaffebord kl. 16.00 gudstjeneste

Se mere side 17

Helligåndsaftener med oplæg af Henri Nissen fra Udfordringen.

Fredag den 8. januar klokken 19.00 - 22.00 i Multisalen i Søstrehuset

Fredag den 12. februar klokken 19.00 - 22.00 i Multisalen i Søstrehuset

Fredag den 11. marts klokken 19.00 - 22.00 i Multisalen i Søstrehuset

Se mere side 12

Sykreds 1. kvartal 2016



Eftermiddags-møderne med det misvisende navn "Sykredsen" samles i Præsteboligen, Lindegade 26, ca. hver anden torsdag kl 15. 00 - 16. 30. Vi drikker kaffe, hygger os, synger et par sange, lytter evt. til et foredrag der ofte handler om mission, missionshistorie eller diakoni eller laver noget helt andet. Alle er velkomne.

Torsdag den 14. januar 2015 Sandra og/eller Daniel Bøytler fortæller

Torsdag den 28. januar 2015 Eva og/eller Jonas Diemer fortæller

Torsdag den 11. februar 2015 Ellen Hansen fortæller om Karen Jeppe

Torsdag den 25. februar 2015 aflyst

Torsdag den 10. marts 2015 Vi besøger Parasollen i Haderslev

Torsdag den 24. marts 2015 Skærtorsdag

Tid til Bøn hver fredag klokken 9.00 i den lille kirkesal.

Evangelisk Alliances Bedeuge 11. - 15. januar

Mandag den 11. januar kl. 19,30 - Brødremenighedens kirke

Tirsdag den 12. januar kl. 19,30 - Brødremenighedens kirke

Onsdag den 13. januar kl. 19,30 - Tyrstrup Menighedshus

Torsdag den 14. januar kl. 19,30 - Tyrstrup Menighedshus

Fredag den 15. januar kl. 19.00 - Tyrstrup Kirke

Alle er velkomne

Koncert:

Onsdag den 17. januar kl. 19.30 i korsalen med folkemusikere fra Esbjerg.

Ældsterådet ønsker alle en rigtig glædelig jul og et godt og velsignet nytår



Måned:	Dato:	Day:	Tid:	Sted:	Tjeneste:	Tekst:	Prest:
Januar	03.	Helligtrekongers søndag	10.30	store	Gudstjeneste	Matt. 2,1-12	J. Bøytler
	10.	1. sønd. e. Helligtrekonger.	10.30	store	Gudstjeneste/Nadver	Mark. 10,13-16	J.Bøytler
	11.	Mandag	19.30	lille	Bedeuge		NN
	12.	Tirsdag	19.30	lille	Bedeuge		NN
	17.	2. sønd. e. Helligtrekonger.	10.30	korsal	Gudstjeneste	Joh. 12,23-33	J. Bøytler
	24.	Septuagesima	10.30	korsal	Gudstjeneste	Matt. 25,14-30	J. Bøytler
	31.	Seksagesima	10.30	korsal	Gudstjeneste/kaffe	Mark. 4,26-32	J. Bøytler
Februar	07.	Fastelavn	10.30	korsal	Gudstjeneste	Luk. 18,31-43	J. Bøytler
	14.	1. søndag i fasten	10.30	store	Gudstjeneste/Nadver	Luk. 22,24-32	E. Baun
	21.	2. søndag i fasten	10.30	korsal	Gudstjeneste	Mark. 9,14-29	Markussen
	28.	3. søndag i fasten	10.30	korsal	Gudstjeneste/kaffe	Joh. 8,42-51	J. Bøytler
	06.	Midfaste	10.30	Tyrstrup	Felles med Tyrstr. og Hj.	Joh. 6,24-35	J. Bøytler
Marts	13.	Marie bebudelses dag	10.30	korsal	Gudstjeneste	Luk. 1,46-55	J. Bøytler
	19.	Bethaniamte	19.00	store	Lørdag/Bethaniamte		J. Bøytler
	20.	Palmesøndag	10.30	store	Gudstjeneste/konfirmation	Mark. 14,3-9	J. Bøytler
	20.	Palmesøndag	17.00	store	Hosianna		J. Bøytler
	21.	Mandag	19.00	lille	Læseforsamling		J. Bøytler
	22.	Tirsdag	19.00	lille	Læseforsamling		J. Bøytler
	23.	Onsdag	19.00	lille	Nadverforberedelse		J. Bøytler
	24.	Skærtorsdag	10.30	store	Gudstjeneste	Joh. 13,1-15	J. Bøytler
	24.	Skærtorsdag	19.00	store	Nadver		J. Bøytler
	25.	Langfredag	10.30	store	Gudstjeneste	Luk. 23,26-49	J. Bøytler
	25.	Langfredag	14.30	store	Kristi dødstime		J. Bøytler
	27.	Påskemorgen		store	Påskemorgenliturgi		J. Bøytler
	27.	Påskedag	10.30	store	Gudstjeneste	Matt. 28,1-8	J. Bøytler